

**Sprawozdanie z realizacji
Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
Miasta Wałbrzycha
w 2024 roku**

Wprowadzenie

Dla dziecka pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym jest rodzina, w której zdobywają swoje pierwsze doświadczenia, przyswajają obowiązujące wzorce i zasady współżycia. Rodzina w największym stopniu kształtuje osobowość dziecka, sprawia, że ludzie reprezentują takie a nie inne postawy, idee, cele życiowe, stanowi model i normę dla wszystkich innych grup społecznych.

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecku przez rodziców biologicznych organizowana jest piecza zastępcza sprawowana w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. Jej zadaniem jest przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania i podtrzymywania kontaktów z rodziną i rówieśnikami oraz zdobywania umiejętności społecznych, a także zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu możliwości wsparcia rodziny naturalnej. Następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych. Optymalnym rozwiązaniem jest zapewnienie pobytu w rodzinnej pieczy zastępczej, w której dziecko ma szansę na wzrastanie w warunkach zbliżonych do naturalnych.

Dziecko w pieczy zastępczej zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej może przebywać nie dłużej niż do osiągnięcia pełnoletności. Za zgodą rodziny zastępczej lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej pełnoletni wychowanek rodziny zastępczej może pozostać w rodzinie, która pełniła funkcję rodziny zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej również po osiągnięciu pełnoletności nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia i pod warunkiem, że się uczy.

Pieczka zastępcza ma charakter tymczasowy, dziecko powinno przebywać w pieczy do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny biologicznej albo do czasu umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej.

Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinnych formach jest jednym z podstawowych zadań własnych powiatu. Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje zgodnie z art. 182 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W Wałbrzychu funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pełni Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez Dział Pieczy Zastępczej, którego pracownicy podejmują działania mające na celu zapewnienie optymalnych warunków opieki i rozwoju dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych.

Zgodnie z art. 180 pkt. 1 w/w ustawy do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

W roku 2022 rozpoczęto realizację Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Wałbrzychu na lata 2022-2024, przyjętego Uchwałą Nr XLIII/496/21 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 21 grudnia 2021 r. Sprawozdanie z jego realizacji corocznie jest przedkładane jest Prezydentowi Miasta Wałbrzycha zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej

Rodzinna piecza zastępcza jest formą najbardziej zbliżoną do naturalnego środowiska w jakim powinno wychowywać się dziecko. Wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie miasta objęte są wsparciem 9 koordynatorów oraz 5 pracowników socjalnych, a także mogą skorzystać ze wsparcia specjalistów 2 pedagogów oraz psychologa zatrudnionego w wymiarze ½ etatu. Ponadto mogą korzystać ze wsparcia specjalistycznego tj. pedagogicznego, terapeutycznego i psychologicznego świadczonego przez Dział Profilaktyki w tut. Ośrodku.

Na dzień 31.12.2024 r. na terenie miasta funkcjonowało ogółem **325 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 564 dzieci**. Dzieci zostały umieszczone w:

- 212 rodzinach zastępczych spokrewnionych co stanowi 65 % rodzin zastępczych,
- 82 rodzinach zastępczych niezawodowych, co stanowi 25 %,
- 6 rodzinach zastępcze zawodowe, co stanowi 1,7 % rodzin zastępczych,
- 1 rodzinie zastępczej specjalistycznej, co stanowi 0,3 %,
- 24 rodzinnych domach dziecka, co stanowi 8 %.

W stosunku do roku poprzedniego liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na koniec roku zwiększyła się o 57 dzieci

Wśród rodzin zastępczych niezawodowych najliczniejsze grupy stanowią osoby w wieku 41-50 lat (28 osób), co stanowi 33% oraz osoby w wieku 31-40 lat (27 osób), co stanowi 32%.

W gronie rodzin zastępczych spokrewnionych nadal najliczniejszą grupę stanowią osoby pomiędzy 61 a 70 rokiem życia (79 osób), nastąpił wzrost o 14 rodzin w stosunku do roku poprzedniego. Ta grupa stanowi 37%, a także osoby pomiędzy 51 a 60 rokiem życia (58 rodzin), co stanowi 27%. Obecnie 25 osób w wieku 71 lat i więcej stanowi rodzinę zastępczą spokrewnioną, co stanowi 12% wszystkich rodzin zastępczych spokrewnionych.

Niemal 58% opiekunów zastępczych stanowią obecnie osoby samotne - 187 osób, natomiast 137 opiekunów zastępczych pozostaje w związku małżeńskim.

**Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci
w latach 2022-2024 na terenie miasta Wałbrzycha**

Rodziny zastępcze na terenie Wałbrzycha	Stan na 31.12.2022		Stan na 31.12.2023		Stan na 31.12.2024	
	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci
zawodowe	6	20	5	15	7	13
niezawodowe	80	120	77	111	82	119
spokrewnione	193	260	186	261	212	293
rodzinne domy dziecka	16	98	23	120	24	139
Razem	295	498	291	507	325	564

Można zauważyć, że 52% dzieci przebywających w pieczy zastępczej pozostaje pod opieką rodzin zastępczych spokrewnionych, które stanowią dziadkowie i pełnoletnie rodzeństwo.

W 2024 r. w wyniku przekształcenia rodziny zawodowej **powstał 1 rodzinny dom dziecka**. Następstwem przekształcenia dwóch rodzin zastępczych niezawodowych było powstanie **2 zawodowych rodzin zastępczych** dzięki czemu nastąpił wzrost miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.

Za zgodą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu w powiecie wałbrzyskim nadal funkcjonują **2 rodzinne domy dziecka**, które kontynuują współpracę z tut. Ośrodkiem ze względu na bliskie relacje, które dzieci przebywające w tych rodzinach nawiązały z koordynatorem .

Spośród 564 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej:

- ponad 50% małoletnich przebywa w pieczy z powodu uzależnienia rodziców biologicznych od alkoholu i substancji psychoaktywnych (284 dzieci),
- niemal 19% małoletnich przebywa w pieczy ze względu na bezradność rodziców w sprawach opiekuńczych (106 dzieci),
- zaledwie 1,2 % małoletnich przebywa z powodu sieroctwa (7 dzieci),
- a 6 % z powodu pólsieroctwa (33 dzieci).

W 2024 r. na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w niezawodowej rodzinie zastępczej umieszczono **6 małoletnich dzieci z Ukrainy**. Rodzina była objęta wsparciem specjalistycznym. W marcu 2024 r. rodzina ta została rozwiązana na mocy postanowienia

Sądu Rejonowego w Wałbrzychu. W czerwcu 2024 r. w niezawodowej rodzinie zastępczej został **umieszczony małoletni obywatel Ukrainy**. Rodzina ta została rozwiązana w grudniu 2024 r. na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Wałbrzychu.

Środki na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinie zastępczej pochodziły każdorazowo z Funduszu Pomocy Ukrainie.

W 2024 roku w Wałbrzychu przebywała **1 rodzina**, która została ustanowiona rodziną zastępczą na terytorium Ukrainy, Sąd ustanowił opiekuna tymczasowego dla małoletniego obywatela Ukrainy. Ponadto rodzina objęta jest pracą socjalną.

W 2024 roku na terenie miasta **4 rodziny romskie** stanowiły niezawodową rodzinę zastępczą (wzrost o 2 rodziny), wychowywały się w nich **13 dzieci** (jedna z rodzin z 4 dzieci za zgodą Sądu wyjechała do Niemiec), natomiast **4 rodziny romskie** stanowiły rodzinę zastępczą spokrewnioną, wychowywało się w nich **8 dzieci**. Rodziny romskie również są objęte wsparciem koordynatorów lub pracowników socjalnych oraz wsparciem specjalistycznym.

Liczba rodzin zastępczych poza Wałbrzychem, w których umieszczone są wałbrzyskie dzieci w latach 2022-2024.

Rodziny zastępcze spoza terenu Wałbrzycha	Stan na 31.12.2022		Stan na 31.12.2023		Stan na 31.12.2024	
	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci
zawodowe	6	14	7	17	6	16
niezawodowe	28	32	25	26	22	28
spokrewnione	30	38	29	37	20	33
rodzinne domy dziecka	3	7	2	7	3	6
Razem	67	91	63	87	51	83

Zmalała liczba rodzin zastępczych poza Wałbrzychem, natomiast liczba umieszczonych w nich wałbrzyskich dzieci pozostaje na zbliżonym poziomie w stosunku do ostatniego roku.

W roku sprawozdawczym w porównaniu do 2023 r. zauważamy nieznaczny spadek ilości umieszczonych dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej – w 2024 r. umieszczono w pieczy zastępczej łącznie 109 dzieci (o 22 dzieci mniej w stosunku do roku poprzedniego)

- 46 dzieci w rodzinach spokrewnionych,
- 17 dzieci w rodzinach niezawodowych,
- 1 dziecko w rodzinie zastępczej zawodowej,
- 45 dzieci w rodzinnych domach dziecka.

We wszystkich rodzinach zastępczych w ciągu 2024 r. przebywało **71 dzieci, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności**. Najwięcej 40 przebywało w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Można zauważyć wzrost liczby dzieci z orzeczeniem w stosunku do roku 2023, wówczas w rodzinach zastępczych było umieszczonych ogółem 47 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

W rodzinach zastępczych spokrewnionych i rodzinnych domach dziecka przebywało łącznie 8 małoletnich matek.

Stosownie do art. 85 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 4100 zł miesięcznie. W/wym. Wynagrodzenie wynagrodzenie to może być podwyższone Uchwałą Rady Powiatu. W związku z powyższym Uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha nr LXXII/731/23 z dnia 26 października 2023 r. wynagrodzenie od listopada 2023 r. zostało podwyższone w zależności od liczby dzieci.

W czerwcu 2024 r. wynagrodzenie rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych zawodowych zostało zwaloryzowane zgodnie z art. 86 w/wym ustawy zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki społecznej 1 z dnia 24 marca 2024 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka, wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej oraz wysokości kwot określonych w umowach w sposób następujący:

- w przypadku sprawowania opieki nad 4-5 dzieci oraz osobami, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej wynagrodzenie w kwocie 4500 zł miesięcznie zostało zwaloryzowane do kwoty 4790,20 zł miesięcznie
- w przypadku sprawowania opieki nad 6-7 dzieci oraz osobami, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej z kwota 4700 została zwaloryzowana do kwoty 5235,80 zł miesięcznie
- w przypadku sprawowania opieki nad 8 dzieci i więcej oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej z wysokości 4900 zł miesięcznie kwotę zwaloryzowano do 5468,50 zł.

W przypadku rodzin zastępczych zawodowych wynagrodzenie z kwoty 4300 zł zostało zwaloryzowane do kwoty 4790,20 zł.

Rada Ministrów Uchwałą nr 61 z dnia 19 czerwca 2024 r. wprowadziła rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027” na mocy którego od 1 lipca 2024 roku zawodowe rodziny zastępcze oraz osoby prowadzące rodzinne domy dziecka otrzymują dodatki do miesięcznych wynagrodzeń w wysokości 1000 zł brutto.

Rodzinne domy dziecka oraz rodziny zawodowe, w których przebywa więcej niż 3 dzieci, wspierane są w **opiece przez osoby do pomocy**. Na dzień 31.12.2024 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było na podstawie umów zlecenia **24 osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich** (w roku 2023 takich osób było 23). Wzrost liczby osób do pomocy jest spowodowany przekształceniem jednej rodziny zastępczej w rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze, które zadeklarowały dłuższą współpracę z tut. Ośrodkiem, a także podjęły się opieki nad niepełnosprawnymi dziećmi korzystają ze wsparcia w postaci lokali pozyskane z zasobów Gminy Wałbrzych - 4 mieszkania i jeden wolnostojący dom.

W wyniku ścisłej współpracy koordynatorów z pracownikami socjalnymi oraz asystentów rodzin z rodzicami biologicznymi na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych w 2024 roku z rodzin zastępczych powróciło:

- 31 dzieci do rodziców biologicznych,
- 12 dzieci zostało przysposobionych,
- 12 pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinną pieczę zastępczą i rozpoczęło proces usamodzielniania,
- 20 dzieci przeniesiono do innych rodzinnych form pieczy zastępczej, co było spowodowane w głównej mierze sytuacją zdrowotną i rodzinną rodziców zastępczych,
- 7 dzieci przekierowano do instytucjonalnej pieczy zastępczej, wynika to z faktu, że dzieci przebywające w rodzinach zastępczych miały znaczne problemy z funkcjonowaniem w pieczy rodzinnej co stanowiło zagrożenie dla innych dzieci.

Podobnie jak w latach ubiegłych kontynuowana jest współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym we Wrocławiu. Współpraca z Sądem Rejonowym w Wałbrzychu przyniosła efekt w postaci skutecznych działań w kierunku uwolnienia prawnego dziecka, co daje możliwość zgłoszenia dzieci do adopcji.

Rotacja dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w latach 2022-2024

Rok	2022	2023	2024
Liczba dzieci, które powróciły do rodziców biologicznych	36	46	31
Liczba dzieci przysposobionych	21	21	12
Liczba dzieci przeniesionych do innej pieczy rodzinnej	19	10	20
Liczba dzieci przekierowanych z rodzinnej pieczy do instytucjonalnej pieczy zastępczej	15	7	7

W 2024 r. zmalała liczba dzieci przysposobionych, co jest spowodowane zmniejszeniem ilości kandydatów na rodziców adopcyjnych. Zmalala również liczba dzieci, które powróciły pod opiekę rodziców biologicznych, co wynika z faktu, że rodzice biologiczni coraz mniej intensywnie angażują się w działania zmierzające do powrotu dzieci. W stosunku do roku poprzedniego uległa zwiększeniu liczba dzieci przekierowanych do innej pieczy rodzinnej. Sytuacje takie mają miejsce gdy dziecko nie może z różnych powodów dostosować się do rodziny zastępczej, pomimo wsparcia specjalistów. Na stałym poziomie w stosunku do roku poprzedniego utrzymuje się liczba dzieci przekierowywanych z rodzinnej do instytucjonalnej pieczy zastępczej. Sytuacje takie dotyczą w większości dzieci nastoletnich umieszczonych w rodzinie zastępczej spokrewnionej, kiedy dziadkowie nie mogą poradzić sobie z trudami wychowania nastolatków.

Poprawa funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w rodzinach zastępczych oraz podniesienie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych.

- **w zakresie udzielanego poradnictwa specjalistycznego**

Do zadań organizatora pieczy zastępczej należy zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W związku z powyższym rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinne domy dziecka mają możliwość uczestniczenia w szkoleniach i warsztatach organizowanych przez specjalistów z Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego w Dziale Pieczy Zastępczej oraz przez specjalistów z Działu Profilaktyki tut. Ośrodka.

Liczba rodzin zastępczych korzystających ze wsparcia specjalistycznego oraz liczba udzielonych porad w latach 2022-2024.

Rok	2022	2023	2024
Liczba rodzin objętych wsparciem	153	168	195
Liczba udzielanych porad	212	237	346

Wsparciem specjalistycznym w 2024 r. objęto 195 rodzin, którym udzielono 346 porad. W większości konsultacje odbywały się w domach rodzin zastępczych, a także w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Porady udzielone, podobnie jak w latach poprzednich dotyczyły głównie:

- problemów wychowawczych rodzin z dziećmi,
- emocjonalnych dzieci i opiekunów zastępczych,
- relacji panujących w rodzinie, komunikacji,
- problemów edukacyjnych,
- straty bliskich osób, w tym rozstania spowodowanego adopcją dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w 2024 r. organizował szkolenia oraz wsparcie specjalistyczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę, które prowadzone były w sposób następujący:

- ▶ W okresie marzec – czerwiec 2024 r. oraz wrzesień – listopad 24 r. w MOPS w Wałbrzychu odbyło się szkolenie „Szkola dla Rodziców”. Cykl warsztatów obejmował 10 dwugodzinnych spotkań, w których uczestniczyły rodziny zastępcze i rodzice biologiczni z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- ▶ W dniach 12.09.2024 r. - 31.10.2024 r. odbyło się dedykowane rodzinom zastępczym szkolenie w formie warsztatowej „Szkola dla rodziców pt.: Nastolatek”,
- ▶ W dniu 26.02.2024 r. odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych - z tematyki uzależnień od środków psychoaktywnych prowadzone przez funkcjonariusza Policji,
- ▶ W zależności od potrzeb zgłaszanych przez rodziny zastępcze odbywają się spotkania tzw. „grupy wsparcia dla rodzin zastępczych” w terminach wnioskowanych przez rodziny. Szkolenia są prowadzone przez specjalistów z Działu Pieczy Zastępczej oraz zaproszonych specjalistów w terminach ustalonych przez rodziny zastępcze, w ramach spotkań odbyło się spotkanie edukacyjne z kierownikiem Zespołu Kuratorskiego przy Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu. W 2024 r. odbyły się 4 spotkania grupy wsparcia (w każdym spotkaniu uczestniczyło ok. 20 osób)
- ▶ Od września funkcjonuje Specjalistyczny Punkt Wsparcia, czynny w w każdy wtorek w godz. 15.30-17.30, w którym odbywają się konsultacje ze specjalistami psychologiem i pedagogiem. Do grudnia 2024 r. odbyły się 17 dyżurów, podczas których zrealizowano blisko 50 konsultacji.

- ▶ na bieżąco przez pedagogów i psychologa prowadzone są konsultacje specjalistyczne dla dzieci, młodzieży i osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Osoby chętne do skorzystania ze wsparcia specjalistycznego same mogą zgłosić taką potrzebę, lub w razie zauważenia trudności może zgłosić koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownik socjalny.

W wyniku współpracy z Fundacją im. Księżnej Daisy von Pless w sierpniu wydzielono i utworzono dwa pokoje im. Księżnej Daisy von Pless:

- ▶ w jednym z utworzonych pokoi tzw. „pokoju przyjaznym” dzieci z rodzin zastępczych mogą się spotkać z rodzicami biologicznymi.
- ▶ W ramach porozumienia z Fundacją podjęto także współpracę z 3 poradniami specjalistycznymi na terenie miasta, które objęły 50 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej wsparciem psychologicznym, psychiatrycznym, pedagogicznym, logopedycznym i rehabilitacją. Od maja 2024 r. wskazane dzieci zostały zdiagnozowane i objęte oddziaływaniami terapeutycznymi w wymiarze łącznie **877 godzin**. Dzieci uczestniczyły w terapii psychologicznej, rodzinnej, w treningu Umiejętności Społecznych, diagnozie i terapii integracji sensorycznej, a także w terapii logopedycznej. Były również objęte rehabilitacją ruchową.
- ▶ w drugim pokoju dzieci, młodzież i rodzice zastępczy mogą się spotkać ze specjalistami na indywidualnych konsultacjach. Ponadto od września 2024 r. funkcjonuje w nim **Punkt Wsparcia Specjalistycznego** dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych, gdzie w każdy wtorek w godz. 15.30-17.30 odbywają się konsultacje ze specjalistami: pedagogiem i psychologiem. Do 31 grudnia 2024 r. specjaliści zrealizowali **17 dyżurów**, podczas których zrealizowano ponad 50 konsultacji, odbyło się blisko 150 spotkań dzieci z rodzicami biologicznymi.

Ponadto rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka, są również na bieżąco informowani o możliwości skorzystania ze wsparcia oferowanego przez instytucje funkcjonujące na terenie miasta: Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w przypadku pojawiających się lub pogłębiających problemów edukacyjnych dzieci, Poradnie Zdrowia Psychicznego w momencie zaobserwowania u dziecka poważniejszych zaburzeń zachowania, udzielano także pomocy między innymi w załatwianiu spraw urzędowych, udostępniano wzory dokumentów i pomagano w ich napisaniu/wypełnieniu, informowano o dostępnych źródłach pomocy.

Usamodzielniani wychowankowie w 2024 r. byli objęci pogłębioną pracą socjalną w ramach której pracownicy Działu towarzyszyli podczas wizyt lekarskich, rejestracji w PUP, pomagano wypełnić dokumenty dotyczące przyznania lokalu socjalnego, dokumentów

aplikacyjnych. W ramach prowadzonych treningów uczono prowadzenia gospodarstwa domowego, samodzielnego przygotowywania posiłków, organizowania czasu wolnego, gospodarowania budżetem domowym.

Podobnie jak w latach poprzednich organizowane były szkolenia dla kandydatów na niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze oraz na rodzinne domy dziecka.

Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla kandydatów na niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka w latach 2022-2024.

Rok	Liczba rodzin , które odbyły szkolenia na niezawodowe rodziny zastępcze	Liczba osób, które odbyły szkolenia na zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka
2022	30	9 osób
2023	32	2 osoby
2024	32	3 osoby

W wyniku prowadzonej kampanii społecznej liczba kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze utrzymuje się nadal na podobnym poziomie.

Większość przeszkolonych rodzin nie zdecydowała się na przyjęcie dziecka, jako główny powód podawano: brak gotowości w danym momencie na przyjęcie licznych rodzeństw, nastolatków. Pracownicy działu utrzymują stały kontakt z przeszkolonymi kandydatami, zapraszają na wydarzenia związane z rodzicielstwem zastępczym, tak aby kandydaci utrzymywali kontakt ze środowiskiem rodzin zastępczych. Udzielają pomocy i wsparcia tak, aby usunąć przeszkody stojące na drodze do uzyskania gotowości kandydatów do przyjęcia dzieci pod swoją opiekę.

- w zakresie udzielanego wsparcia w rozwoju dzieci ze szczególnymi potrzebami**

W 2024 r. kontynuowano współpracę ze spółką Sanatoria Dolnośląskie SA. Pracownicy działu udzielili wsparcia i pomocy w przygotowaniu dokumentów i organizacji turnusów rehabilitacyjnych. Podczas trzech trzytygodniowe turnusów rehabilitacyjnych w Kudowie-

Zdroju uczestniczyło łącznie 87 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Pobyt był finansowany z NFZ rodziny zastępcze ponosiły dobrowolną wpłatę z tego tytułu.

Ponadto w okresie wakacyjnym 15 dzieci z rodzin zastępczych w wieku 7-14 lat wyjechało na kolonię w Połczynie Zdroju.

Rodziny zastępcze korzystały również ze wsparcia specjalistów z Działu Profilaktyki tut. Ośrodka – psychologa i pedagoga podczas indywidualnych konsultacji i zajęć warsztatowych.

- **w zakresie doskonalenia zawodowego koordynatorów i pracowników socjalnych współpracujących z rodzinami zastępczymi.**

W 2024 roku 16 pracowników Działu wzięło udział w 10 szkoleniach i warsztatach podnoszących kompetencje i kwalifikacje. Szkolenia odbywały się zarówno w siedzibie tut. Ośrodka jak i były prowadzone w instytucjach zewnętrznych. Organizatorami byli: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Fundacja EY, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej we Wrocławiu..

Szkolenia dotyczyły: wdrażania nowych standardów i procedur ochrony małoletnich w JOPS", procesu i resocjalizacji programów usamodzielnienia wychowanków w pieczy zastępczej – aspekty praktyczne. W zakresie usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej odbyło szkolenie „Efektywny opiekun usamodzielnienia – jego prawa i obowiązki”, „Praca z usamodzielniającym się wychowankiem rodzinnej pieczy zastępczej”. Ponadto koordynatorzy uczestniczyli w szkoleniach: „Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w pieczy zastępczej”, „Potrzeby i trudności dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej”, „Dziecko z uregulowaną sytuacją prawną – zgłoszenie dziecka do procedury adopcyjnej”.

W 2024 r. 22 pracowników Działu Pieczy Zastępczej uczestniczyło także w superwizji grupowej prowadzonej przez psychologa MOPS, Pracownicy uczestniczyli również w konferencjach: IV ogólnopolska konferencja naukowa na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego pt.: „Rodzina zastępcza w systemie wsparcia”, Interwencja kryzysowa, Konferencja Wychowanie w szacunku.

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracownicy działu uczestniczą w szkoleniach on-line. W 2024 r. m.in.: „Jak wspierać dzieci w konflikcie”, „Bullying - nękanie z perspektywy sprawcy, ofiary i świadka - Skuteczne sposoby reagowania”, „Depresja u dzieci”, „Fakty, mity, wskazówki”, oraz zdobywali wiedzę z podstaw pedagogiki Montessori, przemocy w szkole, konfliktów między dziećmi.

- **integracja środowisk rodzinnej pieczy zastępczej**

W dniu 30.05.2024 r. odbył się Piknik dla rodzin zastępczych będący zakończeniem kilkudniowych obchodów **Dni Rodzicielstwa Zastępczego**.

Rodziny zastępcze i dzieci w ramach kontynuacji współpracy ze **Stowarzyszeniem Radość Życia**, gdzie w ramach realizacji projektu „Babcia i Dziadek potrzebni od zaraz” uczestniczyli w Festiwalu Rodzinnym dla Rodzin Zastępczych i Seniorów, który odbył się 17-18 sierpnia 2024 r. w Hotelu Maria. W ramach spotkania dzieci z rodzin zastępczych wraz z seniorami uczestniczyły w warsztatach tanecznych, ceramicznych oraz kulinarnych. Seniorzy ze stowarzyszenia wzięli ponadto udział w Dniu Rodzicielstwa Zastępczego i Wigilijnym spotkaniu kolędowym.

W dniu 9 grudnia 2025 r. odbyło się Świąteczne kolędowanie, podczas których dzieci z rodzin zastępczych wraz z rodzinami zastępczymi i seniorami ze Stowarzyszenia Radość Życia wspólnie podczas warsztatów wykonywali ozdoby choinkowe, uczestniczyli w zabawach integracyjnych i wspólnie ubierali choinkę.

Rodziny zastępcze bardzo chętnie integrowały się ze sobą podczas spotkań grup wsparcia, organizowanych w zależności od potrzeb grupy.

- **działania na rzecz pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze**

Od 2020 r. w celu zwiększenia zainteresowania mieszkańców Wałbrzycha ideą rodzicielstwa zastępczego oraz promocji rodzicielstwa zastępczego pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka prowadzi w sposób ciągły i aktywny kampanię społeczną pn. „Dołącz do nas – zostań rodziną zastępczą”. W 2024 r. kontynuowano kampanię społeczną promującą rodzicielstwo zastępcze pn. #AniaSzukaDomu. Część środków finansowych na przeprowadzenie kampanii pochodziła z Fundacji EY z siedzibą w Warszawie, w ramach wygranego konkursu „Dzień Rodzicielstwa Zastępczego – kampania społeczna”. W ramach promocji idei rodzicielstwa zastępczego podejmowano takie działania jak:

- organizowane są spotkania promocyjno-informacyjne z mieszkańcami Wałbrzycha podczas wszystkich lokalnych wydarzeń, w których udział bierze nawet 2 tys. osób (tj.: mecze siatkówki, koszykówki, festyny, imprezy lokalne, pikniki), na których szerzona jest idea rodzicielstwa zastępczego, dystrybuowane są ulotki promujące rodzicielstwo zastępcze;
- pracownicy Działu Pieczy Zastępczej oraz **rodziny zastępcze** uczestniczyli w lokalnych audycjach radiowych i telewizyjnych (wywiad dla radia Złote Przeboje,

konferencja prasowa ze Stowarzyszeniem Dolnośląski Kongres Kobiet, wywiad w TV Wałbrzych);

- po ulicach miasta kursował autobus miejski z hasłem kampanii „Dołącz do nas - zostań rodziną zastępcą”, w którym pracownicy Działu Pieczy Zastępczej rozmawiali z pasażerami na temat pieczy zastępczej oraz rozdawali ulotki;
- w siedzibie MOPS wyświetlał się na stałe film promujący pieczę zastępczą;
- w dniach (24.05.- 30.05.2024r.) organizowane były kilkudniowe obchody Dni Rodzicielstwa zastępczego, które rozpoczęto spotkaniem otwartym dla mieszkańców z M. Róźczką na temat rodzicielstwa zastępczego, następnie promowano pieczę w Galerii Victoria, w Teatrze Lalki i Aktora, w autobusie, w ZUS. Działanie zakończono piknikiem dla rodzin zastępczych;
- w ramach kampanii społecznej nawiązano współpracę z lokalnymi parafiami z prośbą o promocję rodzicielstwa zastępczego także wśród parafian;
- nawiązano współpracę z Zamkiem Książ i Fundacją Księżnej Daisy von Pless, współpraca przyniosła efekty w postaci pozyskania środków na zorganizowanie i wyremontowano przestrzeni przyjaznej dla dzieci i ich rodziców tzw. pokoju przyjaznego oraz pokoju na spotkania pedagogów z dziećmi i młodzieżą przebywającą w pieczy zastępczej. Pozyskano środki na wsparcie specjalistyczne m.in. psychologiczne, psychiatryczne, pedagogiczne, logopedyczne, fizjoterapeutyczne dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej;
- zorganizowano „Dzień otwarty” dla osób zainteresowanych rodzicielstwem zastępczym;
- prowadzono rozmowy o rodzicielstwie zastępczym, o największym marzeniu dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych m.in. na organizowanym Jarmarku Świątecznym, meczach w Aqua Zdrój, zawodów „Toyota półmaraton”, pikniku w Zamku Książ „Śniadanie na trawie”, na otwarciu „Wieży widokowej” w Parku Sobieskiego, przed spektaklami w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu w tym „Ani z Zielonego Wzgórza”, pikniku w Parku Sybiraków na zakończenie wakacji;
- współpracowano z Fundacją Ernst & Young, przy organizacji ogólnopolskiej kampanii w obszarze promowania pieczy zastępczej;
- prowadzono akcję edukacyjną na terenie placówek oświatowych, polegającą na rozesłaniu za pośrednictwem dzienników elektronicznych informacji o pieczy zastępczej;

- ulotki i plakaty o tematyce opieki zastępczej dostępne były w wielu instytucjach publicznych, tj. przedszkolach, szkołach, przychodniach lekarskich;
- powstała Wałbrzyska Karta Rodziny Zastępczej, dzięki której mogą korzystać ze zniżek oferowanych przez instytucje miejskie i prywatnych przedsiębiorców;
- aktualne treści dotyczące promocji rodzicielstwa zastępczego zamieszczane są na profilu FB Rodzicielstwo Zastępcze Wałbrzych – Dołącz do nas, oraz na stronie internetowej MOPS oraz w lokalnych mediach.

Zwiększenie szans dzieci na powrót do środowiska rodzinnego.

Rodzice biologiczni w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną, za ich zgodą mogą być objęci wsparciem asystenta rodziny w celu umożliwienia szybkiego powrotu dziecka do domu rodzinnego. Rodzicom biologicznym oferowana jest nie tylko stała współpraca z pracownikiem socjalnym czy też asystentem rodziny, ale także z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej na prośbę rodzin zastępczych umożliwiają kontakty rodziców biologicznych z dziećmi w tzw. „pokoju przyjaznym” funkcjonującym na terenie tut. Ośrodka w przypadku gdy rodzice zastępczy i rodzice biologiczni nie mogą dojść do porozumienia odnośnie sposobu i możliwości realizacji spotkań z dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej. Pracownicy działu uczestniczą również w spotkaniach dzieci z rodzicami biologicznymi, które odbywają się na terenie miasta np. na placach zabaw. Rodzice dzieci zabezpieczonych w pieczy zastępczej zapraszani są także na posiedzenia w związku z okresową oceną sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

Najczęstszą przyczyną zabezpieczenia dzieci w pieczy zastępczej jest uzależnienie rodziców biologicznych od alkoholu, środków psychoaktywnych, przemoc wobec dzieci oraz niskie kompetencje opiekuńczo-wychowawcze. W większości dzieci umieszczone w pieczy zastępczej pochodzą z rodzin wieloprotokolowych. Mnogość problemów, z którymi borykają się rodzice biologiczni, często ich niechęć do instytucji pomocowych, nie utożsamianie się z problemami i roszczeniowa postawa sprawiają, że współpraca z rodzicami biologicznymi należy do trudnych, czasami wręcz jest niemożliwa. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej we współpracy z pracownikami socjalnymi MOPS podejmują intensywne działania mające na celu powrót dzieci pod opiekę rodziców biologicznych oraz podtrzymanie więzi pomiędzy dzieckiem zabezpieczonym w pieczy a rodzicami biologicznymi. Działania te polegają na motywowaniu rodziców biologicznych do podjęcia działań zmierzających do odzyskania dzieci, do skorzystania ze wsparcia specjalistycznego

oferowanego przez tut. Ośrodek tj. wsparcie specjalistów: psychologa, pedagoga, terapeuty uzależnień. Proponują udział w zajęciach indywidualnych oraz zajęciach warsztatowych.

Instytucjonalna piecza zastępcza

W przypadku wyczerpania możliwości znalezienia dla dziecka miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej małoletni jest umieszczany w placówce opiekuńczo wychowawczej.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. na terenie Wałbrzycha **w placówkach opiekuńczo – wychowawczych** przebywało **130 dzieci**, natomiast **7 dzieci z Wałbrzycha przebywało na terenie powiatu**.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Wałbrzycha w latach 2020 – 2023

	Stan na 31.12.2022	Stan na 31.12.2023	Stan na 31.12.2024
Razem w placówkach wałbrzyskich	129	128	130
Razem w obcych placówkach	13	10	7
Razem wszystkich dzieci	142	138	137

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych utrzymuje się na zbliżonym poziomie na przełomie trzech ostatnich lat. Na dzień 31.12.2024 r. placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie Wałbrzycha posiadały 10 wolnych miejsc. W 2024 r. wałbrzyskich placówkach przebywało 7 dzieci spoza powiatu.

Podobnie do lat poprzednich problem stanowi umieszczanie dzieci poniżej 10 roku życia w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na dzień 31.12.2024 r. w placówkach opiekuńczo - wychowawczych przebywało 25 dzieci z Wałbrzycha, w tym 12 bez rodzeństwa (nastąpił spadek w stosunku do roku 2023 r. kiedy w placówkach przebywało łącznie 31 dzieci poniżej 10 roku życia, w tym 15 bez rodzeństwa. Dzieci poniżej 10 r. życia przyjmowane są do placówki tylko w przypadkach braku możliwości zapewnienia opieki w rodzinnej pieczy zastępczej. Zmniejszenie liczby dzieci poniżej 10 r.ż to w głównej mierze efekt przeniesienia dzieci z placówki do rodzinnych form pieczy zastępczej. Nowo zawiązane rodziny jednak nie decydują się na przyjęcie licznych 3-4 osobowych rodzeństw.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2024 r. zostało umieszczonych 60 dzieci:

- z rodziny naturalnej – 46 dzieci,
- z rodzinnej pieczy zastępczej – 13 dzieci,
- z instytucjonalnej pieczy zastępczej – 1 dziecko (przeniesione z placówki w Jedlinie)

W 2024 roku na terenie miasta funkcjonowało 10 gminnych placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjno - interwencyjnego, które prowadzone są przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Wałbrzycha i poza Wałbrzychem w latach 2022 -2024

Razem w placówkach wałbrzyskich	129	128	129
Razem w obcych placówkach	13	10	7
Razem wszystkich dzieci	142	138	136

Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta Wałbrzycha oraz liczba umieszczonych w nich dzieci w latach 2022-2024

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wałbrzychu	Stan na 31.12.2022	Stan na 31.12.2023	Stan na 31.12.2024
Dom Jedyńka	13	14	13
Dom Dwójka	14	14	8
Dom Trójka	14	10	14
Dom Czwórka	11	11	13
Dom Piątka	13	14	13
Dom Szóstka	14	13	15
Dom Siódemka	14	12	14
Dom Ósemka	13	13	14
Dom Dziewiątka	12	14	12
Dom Dziesiątka	11	13	14
Razem	129	128	130

Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących poza Wałbrzychem oraz liczba umieszczonych w nich dzieci w latach 2022-2024

Placówka opiekuńczo-wychowawcza	Stan na 31.12.2022	Stan na 31.12.2023	Stan na 31.12.2024
Dom dla dzieci „Catharina” w Nowym Siodle	1	1	0
Dom Dziecka w Jedlinie Zdroju	0	0	0
Pozostałe placówki	12	9	2
Razem	13	10	2

W roku sprawozdawczym pieczę instytucjonalną opuściło:

- 32 wychowanków, którzy powrócili do rodziców biologicznych,
- 17 wychowanków zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 10 pełnoletnich wychowanków i rozpoczęli proces usamodzielnienia.

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej udzielali pełnoletnim wychowankom oraz pedagogom i wychowawcom placówek opiekuńczo - wychowawczych informacji na temat zasad przyznawania pomocy na kontynuowanie nauki, pomocy na zagospodarowanie i usamodzielnienie, czy też zasad składania wniosków o lokal socjalny, komunalny czy lokal do remontu. Zmotywowano 10 wychowanków do złożenia wniosków o przyznanie lokali socjalnych, świadczone pomoc w poszukiwaniach mieszkań do wynajęcia dla 4 wychowanków, informowano o konieczności zarejestrowania się w PUP po zakończeniu nauki, udzielano także pomocy w napisaniu CV - 2 wychowankom. Kierowano do Klubu Integracji Społecznej funkcjonującego w MOPS, Informowano o możliwościach skorzystania z bezpłatnych porad prawnych organizowanych na terenie miasta Wałbrzycha oraz nieodpłatnego wsparcia psychologicznego oferowanego przez tutejszy Ośrodek.

Poprawa sytuacji i funkcjonowania w życiu społecznym wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

- wsparcie w postaci świadczeń finansowych**

Opuszczający rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą wychowankowie zostają objęci pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie. Osoba usamodzielniana może otrzymać pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia. Udzielana jest również pomoc prawna i psychologiczna.

W roku 2024 udzielono wsparcia w formie pomocy na kontynuowanie nauki:

- 34 wychowankom z rodzin zastępczych,
- 23 wychowankom z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Wypłacono 6 świadczeń na usamodzielnienie oraz 5 na zagospodarowanie. W ubiegłym roku wspólnie z wychowankami i wskazanymi przez nich opiekunami usamodzielnienia opracowano 28 nowych Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU).

Rodzaj świadczeń i liczba wychowanków z pieczy zastępczej korzystających z pomocy finansowej w 2024 roku

RODZAJ ŚWIADCZENIA	Kontynuowanie nauki	Zagospodarowanie	Usamodzielnienie
Wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej	34	10	11
Wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej	23	5	6
RAZEM	57	15	17

Rodzaj świadczeń wypłaconych osobom usamodzielnianym z pieczy zastępczej w Wałbrzychu w latach 2022-2024

Rok	Kontynuowanie nauki	Zagospodarowanie	Usamodzielnienie
2022	84	7	14
2023	59	16	21
2024	57	15	17

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej zorganizowali również spotkanie z wychowankami instytucjonalnej pieczy zastępczej będącymi w procesie usamodzielniania lub w trakcie jego rozpoczęcia. Wychowankowie pozyskali informacje o przysługującym im wsparciu specjalistycznym oraz świadczeniach, które mogą pozyskać po osiągnięciu pełnoletności. Ponadto pracownicy omówili warunki uzyskania wsparcia w formie przyznania miejsca w mieszkaniach treningowych, które znajdują się na terenie Wałbrzycha.

- wsparcie poprzez zapewnienie pobytu w mieszkaniach treningowych**

W 2024 r. usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej w dalszym ciągu mieli możliwość zamieszkiwania w 3 mieszkaniach treningowych, które są formą pomocy społecznej przygotowującą do samodzielnego życia. Jedna z wychowanek ze względu na stan zdrowia została przeniesiona do mieszkania wspomaganego, ponieważ wymagała stałego nadzoru podczas przyjmowania leków, przejawiała zachowania autodestrukcyjne.

W 2024 r. w mieszkaniach treningowych przebywało łącznie 10 wychowanków. Na koniec 2024 r. pozostało sześciu wychowanków. Obecnie wszyscy mieszkańcy oczekują na lokale socjalne lub lokale do remontu. Po otrzymaniu mieszkań będą mogli starać się o przyznanie wsparcia w formie na zagospodarowanie oraz usamodzielnienie. Zgodnie z Uchwałą rady Miejskiej Wałbrzycha pobyt w mieszkaniach treningowych jest odpłatny i uzależniony od dochodu osoby zamieszkującej w mieszkaniu tego typu.

Na terenie miasta mieszkania treningowe znajdują się w budynku przy:

- ul. Karkonoskiej 17a/18, (w mieszkaniu może zamieszkiwać nie więcej niż 5 osób),
- ul. Topolowej 25/7 (w mieszkaniu może zamieszkiwać 1 osoba),
- ul. Świdnickiej 1/6 (mieszkaniu mogą zamieszkiwać nie więcej niż 4 osoby).

- **wsparcie poprzez prowadzenie pracy socjalnej, spotkań motywacyjnych**

Usamodzielniani wychowankowie w 2024 r. byli objęci pogłębioną pracą socjalną w ramach której pracownicy Działu towarzyszyli podczas wizyt lekarskich, rejestracji w PUP, pomagano wypełnić dokumenty dotyczące przyznania lokalu socjalnego, dokumentów aplikacyjnych. W ramach prowadzonych treningów uczono prowadzenia gospodarstwa domowego, samodzielnego przygotowywania posiłków, organizowania czasu wolnego, gospodarowania budżetem domowym. Usamodzielniający się wychowankowie pieczy zastępczej mogą liczyć nie tylko na wsparcie w opracowywaniu indywidualnych programów usamodzielnienia, lecz również na pomoc w ich realizacji.

W sposób ciągły prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne) dla zainteresowanych wychowanków – w 2024 r. z takiego wsparcia skorzystało - 3 wychowanków.

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej zorganizowali również spotkanie z wychowankami instytucjonalnej pieczy zastępczej będącymi w procesie usamodzielniania lub w trakcie jego rozpoczęcia. Wychowankowie pozyskali informacje o przysługującym im wsparciu specjalistycznym oraz świadczeniach, które mogą pozyskać po osiągnięciu pełnoletności, Ponadto pracownicy omówili warunki uzyskania wsparcia w formie przyznania miejsca w mieszkaniach treningowych, które znajdują się na terenie Wałbrzycha.

Limit rodzin zastępczych

Założony w 2024 r. wskaźnik rodzin zastępczych zawodowych na poziomie pozyskania 10 rodzinnie został zrealizowany. W okresie sprawozdawczym 1 rodzina zastępcza zawodowa została przekształcona na rodzinny dom dziecka, natomiast 2 niezawodowe rodziny zastępcze zostały przekształcone w rodziny zastępcze zawodowe.

Pomimo tego, że niektóre rodziny zastępcze niezawodowe wcześniej deklarowały gotowość przekształcenia na rodziny zawodowe w roku sprawozdawczym nie zdecydowały się jednak na taki krok.

Cele i kierunki działania na 2025 rok.

W 2025 r. celem głównym podejmowanych działań będzie:

- Kontynuacja rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

- Wsparcie rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz wychowanków pieczy zastępczej, również poprzez rozwój wolontariatu na rzecz rodzin zastępczych.
- Zmniejszenie liczby dzieci poniżej 10 r. ż. przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- Deinstytucjonalizacja systemu pieczy zastępczej polegająca na zintensyfikowaniu działań na rzecz wsparcia środowiskowego rodzin biologicznych przy wykorzystaniu usług społecznych, tak aby umożliwić dzieciom pozostawanie w rodzinach i środowiskach.
- Powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej lub dążenie do przysposobienia.

W celu realizacji założonych celów będą podejmowane następujące działania:

W celu prawidłowej realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane będą nadal będą następujące działania:

- Wsparcie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodzin zastępczych poprzez rozbudowanie systemu szkoleń dla rodzin zastępczych dostosowanych do ich potrzeb, przeprowadzenie superwizji i organizowanie grup wsparcia, nastąpi rozwój poradnictwa rodzinnego i specjalistycznego,
- Podejmowane będą działania na rzecz wyrównywania szans dla dzieci z pieczy zastępczej poprzez działania dydaktyczno-wyrównawcze, zachęcanie do uczestniczenia w działaniach pozaszkolnych oraz i pozalekcyjnych oraz inicjowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego organizowanie szkoleń i warsztatów dla dzieci z deficytami przebywającymi w pieczy zastępczej,
- Wsparcie organizacyjne poprzez poszukiwanie rodzin pomocowych oraz rozwój wolontariatu. Planowane są spotkania na uczelniach wyższych, szkołach średnich, oraz instytucjach z terenu Miasta, a także współpraca ze stowarzyszeniami zrzeszającymi seniorów.
- Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym, kontynuowaniu nauki, zdobyciu kwalifikacji zawodowych, umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, umożliwienie zamieszkania w mieszkaniu treningowym, udzielanie pomocy finansowej,
- Podejmowane będą działania ukierunkowane na powrót dzieci z rodzin zastępczych do rodzin biologicznych, poprzez podejmowanie ścisłej współpracy rodzinami

biologicznymi, z asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi, a w przypadku braku gotowości do współpracy w celu powrotu dziecka przez rodziną biologiczną szybkie podjęcie działań zmierzających do uregulowania sytuacji prawnej dziecka i jego przysposobienia,

- Pracownicy działu nadal będą systematycznie podnosić swoje kwalifikacje w celu profesjonalnego wspierania rodzin zastępczych i zwiększenia efektywności działań podejmowanych na rzecz powrotu dzieci do rodziny biologicznej,
- Podejmowana będzie dalsza współpraca z organizacjami działającymi na rzecz rodzin zastępczych, a w szczególności z Wałbrzyskim Stowarzyszeniem Rodzicielstwa Zastępczego „Tu i Teraz” w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, wsparcia merytorycznego w kwestii możliwości pozyskania środków na rzecz rozwoju rodzin zastępczych w ramach grantów, projektów.
- Kontynuowana będzie współpraca z Wałbrzyskim Stowarzyszeniem „Radość Życia”, które w 2023 r. zrealizowało autorski projekt „Babcia i Dziadek od Zaraz” polegający na tym, że seniorzy – wolontariusze będą wspierać rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w Wałbrzychu oraz z Fundacją im. Księżnej Daisy von Pless.
- Realizowane będą działania z zakresu promowania idei rodzicielstwa zastępczego oraz kształtowania pozytywnego wizerunku rodzin zastępczych w środowisku lokalnym w celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, którzy w szczególności mogliby zapewnić opiekę dzieciom do 10 roku życia.